

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

Tutkimuksen nimi:

Matkailuterveyden ja rokotetutkimuksen sosiaaliset ulottuvuudet—Suomi-Benin (Socialities of clinical research: Finnish-international science collaboration in Benin, Africa)

Pyyntö osallistua tutkimukseen

Hei Beninin-matkaaja!

Olette jo mukana rokotetutkimuksessa. Lääketutkimuksen rinnalla toteutetaan myös sosiaalitieellinen tutkimus, jossa tutkitaan itse tutkimusta ja matkailijoiden kokemuksia. Pyydämme tähän Teiltä erillistä lupaa. Tutkimuksen tarkoitus on vahvistaa rokotetutkimuksen laatua ja kerätä tietoa tutkimusta ympäröivistä sosiaalisista suhteista.

Osallistumisen vapaaehtoisuus

Sosiologiseen tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista, vaikka olisitte mukana lääkekokeessa. Voitte kieltäytyä tutkimuksesta, tai keskeyttää tai peruuttaa osallistumisesi syytä ilmoittamatta missä vaiheessa tahansa ilman, että se vaikuttaa oikeuteenne saada tarvitsemaanne hoitoa.

Lukekaa tämä tiedote kaikessa rauhassa. Jos tulee kysyttävää, voitte ottaa yhteyttä meihin sosiologeihin, tutkijalääkäriin tai lääketutkimuksen tutkimuksen henkilökuntaan. Jos päätätte osallistua, pyydämme teitä allekirjoittamaan oheen liitetyn suostumuslomakkeen.

Tutkimuksen toteuttaja

Vastuullinen tutkija on yliopistonlehtori Salla Sariola, joka työskentelee Turun yliopiston sosiologian laitoksella sekä Ethox Centressä, Nuffield Department of Population Health, University of Oxfordissa. Mukana on myös sosiologian professori Elina Oinas, jonka työpaikka on Svenska social- och kommunalhögskolan, Helsingin yliopistossa. Sariola vastaa sosiaalitieellisen tutkimuksen tutkimusrekisteristä ja huolehtii henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta ja eettisyydestä. Tutkimuksen rahoittaa pääasiassa työnantajamme Turun ja Helsingin yliopistot, mutta haemme myös muuta ei-kaupallista rahoitusta. Teemme läheistä yhteistyötä lääkekokeesta vastaavan infektiosairauksien professori Anu Kanteleen kanssa.

Tutkimuksen tausta ja tarkoitus

Tämän tutkimuksen lähtökohta on, että monitieteinen tutkimus ja erityisesti lääketutkimuksen yhteistyö sosiaalitieteilijöiden kanssa lisää lääketieteellisen tutkimuksen eettisyyttä, sosiaalista vastuuta ja yhteiskunnallista merkittävyyttä, erityisesti kun tutkimusta tehdään kehittyvissä maissa. Toisin sanoen, tämän tutkimuksen tarkoitus yhteydessä OEV123 rokotetutkimuksen on tehdä ko. lääketieteellisestä tutkimuksesta eettisesti ja sosiaalisesti laadukkaampaa.

Pyrimme nostamaan tutkimukseen osallistuvien matkailijoiden ja ympäröivän yhteisön kokemukset keskiöön sekä tarkastelemaan lääkekokeen ja matkailun yhteisöllisiä vaikutuksia Beninissä. Tutkimus jäsentää matkailuterveyden kokemuksellista ja toiminnallista puolta laadullisin menetelmin ja sosiologisen kyselyn avulla. Toivomme mahdollisimman monen lääkekokeeseen osallistuvan olemaan mukana myös sosiaalitieteellisessä tutkimuksessa.

Tutkimuksen kulku

Osallistujat matkustavat Grand-Popon kylään, joka sijaitsee Beninissä Länsi-Afrikassa. Noin kaksi kuukautta kestävä tutkimus käsittää kyselyn ennen matkaa, matkan aikana ja jälkeen. Lisäksi osaa matkailijoista haastatellaan matkaa ennen, matkan aikana ja jälkeen, heidän oman suostumuksensa ja ajallisten mahdollisuuksiensa mukaan. Joillakin matkoilla sosiologit ovat havainnoimassa matkan kulkua, ja osallistujat voivat tällöin antaa suostumuksensa sosiologiseen tarkkailuun.

Aineiston keruun aikataulu

- suostumuksen yhteydessä osallistujille jaetaan tämä tiedote ja suostumuskaavake. Tässä yhteydessä kerätään yhteystiedot, joiden avulla tutkijat ottavat yhteyttä ennen matkaa.
- tutkittavat allekirjoittavat suostumuksen ja täyttävät kyselykaavakkeen 1 ennen matkaa.
- osalla matkoista sosiologi tekee osallistuvaa havainnointia, muttei vaikuta matkan kulkuun eikä häiritse matkailijoita. Vapaaehtoisia haastatellaan heille sopivina aikoina.
- matkan jälkeen kaikki osallistujat täyttävät kyselyn 2 kuukauden päästä matkasta ja osa haastatellaan.
- osallistujat voivat kääntyä sosiologiensa puoleen missä tahansa vaiheessa keskustellakseen mistä tahansa matkaan tai tutkimukseen liittyvistä asioista.

Tutkimuksen hyödyt:

Tutkimukseen osallistumisesta ei ole vapaaehtoisille suoranaista terveydellistä tai muutakaan etua. Sosiaalitieteellinen tutkimus pyrkii tukemaan lääketutkimusta ja ottamaan esiin osallistujien näkökulmia. Lääketutkimuksessa selvitetään, onko tutkittava rokote tehokas ja turvallinen: osallistumalla voi siis auttaa tutkijoita rokotekehitystyössä, joka tähtää niin köyhien maiden lasten kuin matkailijoiden suojaamiseen.

Sosiaalitieteelliseen tutkimukseen osallistumisesta ei tule olemaan tutkittaville haittaa tai epä-mukavuutta. Emme vie osallistujien aikaa matkan aikana ellei osallistuja nimenomaan halua jakaa kokemuksiaan tutkijan kanssa.

Tietojen luottamuksellisuus ja tietosuoja

Tutkittavien henkilöllisyys sekä muut tunnistettavat tiedot pidetään ainoastaan salassapitovelvollisen tutkimushenkilöstön hallussa. Tutkittavista kerättäviä tietoja käsitellään koodattuna siten, ettei henkilöllisyyttä pystytä tunnistamaan tutkimustuloksista, selvityksistä tai julkaisuista.

Tutkimusrekisteriin talletetaan vain tutkimuksen kannalta välttämättömiä henkilötietoja. Tutkittavien nimi ja muut yksilöintitiedot (henkilötunnus, yhteystiedot jne.) ovat ainoastaan suomalaisen tutkimushenkilökunnan käytössä eikä niitä anneta tutkimuksen toimeksiantajalle tai ulkopuolisille. Tutkimustuloksissa ja muissa asiakirjoissa tutkittaviin viitataan vain tunnistekoodilla. Rekisteriä säilytetään Turun yliopistossa tutkijan lukollisessa kaapissa ja salasanan takana tietokoneella. Tutkimusrekisteristä on laadittu henkilötietolain 10 §:n mukainen rekisteriseloste, jonka tutkittavat saavat halutessaan nähtäväksi.

Tutkittavat voivat keskeyttää osallistumisensa milloin tahansa ilman että siitä koituu heille mitään haittaa. Jos he peruuttavat antamansa suostumuksen, heistä kerättyjä tietoja ei enää käytetä tutkimuksessa.

Tutkimuksen kustannukset ja taloudelliset selvitykset

Tutkimukseen ei liity taloudellisia kytköksiä.

Tutkimuksen päättyessä

Tutkittavien nimet koodataan. Koska tuloksia ei jälkeempään käsitellä tunnistetiedoin, tutkittaville ei tulla systemaattisesti jakamaan tietoa tuloksista. Tutkimuksen aineistoja säilytetään koko hankkeen päätyttyä nimettömiksi koodattuna Yhteiskuntatieteellisessä tietoarkistossa.

Lisätietoja

Jos tutkimuksesta tulee jotain kysyttävää, pyydämme osallistujia ottamaan yhteyttä sosiologisen tutkimuksen henkilökuntaan. Heidän kanssaan voi keskustella OEV123-tutkimukseen osallistumiseen liittyvistä kokemuksista ja muista mieltä askarruttavista asioista. Rokotekokeen oireista ja haittavaikutuksista tulee ottaa yhteyttä välittömästi OEV123n henkilökuntaan.

Yhteystiedot:

Sosiologisen tutkimuksen vastuullinen henkilö on Salla Sariola, yliopistonlehtori, Turun yliopisto, puh +358-(0)50 5203 871, salla.sariola@utu.fi

Elina Oinas, professori, SSKH, PL 16, 00140 Helsingin yliopisto, puh +358-(0)50-4485641, elina.oinas@helsinki.fi

Lääketieteellisen tutkimuksen vastuullinen henkilö on: Anu Kantele, professori, HU/HUS, +358-(0)50 3097640, Anu.Kantele@helsinki.fi